

4a. Andrea Dragsdahl: Drop true crime – lysten til morbid underholdning skal ikke stilles med andre menneskers tragedie

Teksten er bragt i *Information*, 16. juli 2019. Andrea Dragsdahl er journalist.

Ægte mord er ikke underholdning. Vi bør slukke for podcasts, film og tv-serier med groteske detaljer om andre menneskers største sorg og få stillet lysten til at gyse med fiktion i stedet, skriver journalist Andrea Dragsdahl i dette debatindlæg

5 I foråret fortalte en god veninde, der er ansat på et større dansk medie, at hun arbejdede på en podcastserie om et brutalt og bestialsk mord. Som mange andre har gjort over de seneste år, vil hun opspore kilder, dykke ned i politirapporter og prøve at komme til bunds i sagen.

Der var bare et problem, som bremsede processen:

10 »Lidt etiske udfordringer,« som hun kaldte det.

Mere præcist er dommen anket, den påståede morder fastholder sin uskyld, og i øvrigt er de pårørende ikke interesseret i opmærksomheden. Men den slags kan man jo »løse« og »omgå«, sluttede hun og beroligede sine ambitioner.

15 Det er helt forkert og egoistisk. Rigtige mord er ikke underholdning. Og de etiske »udfordringer« er i virkeligheden store, blinkende stop tegn, der signalerer, at vi alle sammen skal bremse op og tænke os om.

Hun er nemlig ikke alene med sin fascination af ægte mord. True crime-genren blomstrede op i 2014 med en journalists undren over en teenagers angivelige mord på sin kæreste. Det blev til podcastsuccesen *Serial*.

20 Siden er genren eksploderet, og der findes i dag adskillige podcasts, film, tv-serier og artikler, der dykker ned i ægte mordgåde.

I flere tilfælde sker det uden samtykke. Senest er filmen *Detainment* om et mord på en toårig begået af en tiårig ligefrem blevet Oscarnomineret. Forældrene vidste ikke, filmen eksisterede, før den var udkommet.

25 Uskyldige anklaget

Som det første på journaliststudiet lærte jeg, at man skal behandle sit stofområde sagligt og korrekt. At man som journalist har magt, og den skal man være ydmyg over for. Bring aldrig en historie, hvis der er tvivl om sandheden. Men samme hensyn og forståelse synes skaberne af true crime-journalistik ikke at være tynget

30 af. Her følger lytteren journalistens vej gennem dokumenters og kilders modsatrettede forklaringer. Ofte skifter journalisten selv mening flere gange undervejs: Nu tyder det på, at manden har begået mordet. Nu gør det ikke. Som lytter gætter man med. Hvem kan gerningsmanden mon ellers være? På nettet er der lange dis-

35 kussioner, hvor der spekuleres i mulige gerningsmænd. Det er ikke rimeligt, at ægte mennesker, der af det etablerede retssystem er fri-fundet eller end ikke har været anklaget, bliver mistænkeliggjort.

Netop her overhaler true crime-genren formiddagsavisernes kriminalstof, som

ganske vist også kan være tabloidt og upassende, men som dog er underlagt
40 presseetiske retningslinjer om sandhed og saglighed. Inden for true crime-genren,
er den største succes ofte, at forfatteren efterlader affyrede haglgværer med løst
krudt. Ingen svar, kun flere spørgsmål.

Ulækker fascination

Et af de helt fundamentale problemer ved genren er altså, at den negligerer basale
45 presseetiske principper. Det er også tilfældet med en af de største danske succeser
– den omdiskuterede podcast *Mørkeland*.

Her hygger værterne sig med særlige juleudgaver kun med »julemord« og med
lejlighedsvis teenagefnisen, når de hver uge gennemgår to mordsager, de har
googlet sig frem til. Det i sig selv er udtryk for en ulækker fascination og mangel
50 på empati.

Uden at varsle eller bede om tilladelse fra de pårørende og baseret primært på
andres mediers gengivelser, fortæller de i en uformel tone om detaljerne af de
mord, de har fundet frem til i løbet af ugen.

Helt rimeligt er de blevet hårdt kritiseret for deres manglende forståelse for
55 andet end egen karriere. De har forsvaret sig med, at de skam tager mange etiske
hensyn. Det indebærer, at alle mord skal være begået for mindst ti år siden.

Men hvem er de til at bestemme, at nogens sorg og tragedie bliver allemandseje
efter ti år?

For otte år siden mistede jeg en veninde. For kortere siden en forælder. Den
60 sorg, jeg for evigt bærer over de tab, må aldrig blive genstand for andres under-
holdning. Og da slet ikke på en måde, hvor det skal komme som en overraskelse,
fordi det pludselig er samtaleemne i bussen.

Dyrkelsen af andres tragedie må have en ende. Når du slår benene op efter en
lang arbejdsdag, skal det ikke være til lyden af noget, der har bragt andre så meget
65 smerte. Stil dine lyster med fiktion i stedet.